

je pa v trgovskem delu mesta vse tako natlačeno in stisnjeno, in zemlja je tu tako draga, da še jako bogati ljudje tukaj stanovati ne morejo. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Najmanjša republika v Evropi je na italijanskem otoku Tavolansu ki je na severu od Sardinije. Ta država ima 168 prebivalcev. Leta 1833. je kralj Albert odstopil vlado tega otoka rodbini Bartolini, katere najstariji član je vladal do leta 1882. in se je rad pustil imenovati kralj Pavel I. Po njegovi smrti pa niso prebivalci hoteli njegovega sina priznati za vladarja. Vpeljali so republiko z jako liberalno ustavo, po kateri imajo celo ženske volilno pravico. Na čelu države je predsednik, ki je voljen na deset let. Prvi predsednik je odposlal odposlanstvo v Rim, da je naznanilo italijanski državi spremembo državnih vredeb. Ker italijansko kraljestvo temu ni ugovarjalo še danes obstoji na Tavolanu samostojna država.

Vojna sila san marinska. Italijanske republike San Marino vojna šteje 60 mož, oboroženih z Vertellijevimi puškami, katere je podaril italijanski kralj Humbert. Garda šteje 30 mož v uniformah z zlatimi vrvicami in klobuki z belimi in modrimi peresi. Policija šteje 8 mož. Moštvo na trdnjavi pa nima uniforme. Imajo le bronaste možnarje, s katerimi streljajo ob slovesnih prilikah. Možnarje je jim podaril kralj italijanski 1862. leta.

Časnikar — član angleške gospodske zbornice. Angleška kraljica je nedavno imenovala za člana gospodske zbornice časnikarja Algeruona Borthwicka lastnika časnika „Morning-Post“ in predsednika društva angleških časnikarjev. Pred sedemnajstimi leti je začel dopisovati v omenjeni list, katerim je pozneje postal urednik in lastnik. L. 1879. je bil imenovan za viteza, 1887. pa za barona in letos je dobil članstvo gospodske zbornice.

Pesnik Josip Pagliaruzzi-Krilan. Deset let je že preteklo, kar je legel v prijaznem Kobaridu na Goriškem k večnemu počitku nadpoln mlad pesnik — Krilan, ki je bil postal ljubljenec slovenskega čitajočega občinstva. Njegove ljubke liriške pesmice, pa tudi romance in balade, so kazale velik talent, ki je veliko obetal svojemu narodu. Ali: „Slovenec nima sreče, kar dá mu, hitro spet mu vzame čas!“ — zgodilo se je tudi tú. Za svojima bratoma šel je tudi on nepričakovano v grob. Vsa Slovenija je plakala na izgubi tega mladega svojega ljubljencea.

Sedanji italijanski ministerski predsednik — Albanec. Malo komu je znano, da Crispi ni italijanske krvi, temveč Albanec. Njegov stari oče je bil pravoslavni duhovnik v Albaniji, njegov oče se je pa naselil na Sicilijo. Te dni so v Italiji živeči Albanci imeli shod v Coriglianu in bili izvolili Crispija za častnega predsednika.

Kongres italijanskih spiritistov je bil te dni v Milanu. Glavno vlogo sta igrala matematik Falkomer, ki je prečital statisko spiritistov vsega sveta, in konjiški stotnik baron Abigmente, ki je pojasnjeval moralno vrednost spiritizma.

«Prazske Noviny» se bode imenoval nov list, ki začne po Novem letu izhajati v Pragi in bode češka izdaja uradnega lista.

Novice.

— † **Dr. Jožef Muršec.** Umrl je minoli petek v Gradcu zaslužni slovenski rodoljub in književnik, vpokojeni šolski nadzornik dr. Jož. Muršec. Rodil se je pokojnik l. 1807 pri sv. Bolfunku na Spod. Štajerskem, l. 1830 je postal du-

hovnik, je bil učitelj veroznanstva in slovenščine na graški realki in pozneje šolski nadzornik na Hrvatskem. L. 1870 je stopil v pokoj. Pokojnik je svojedobno mnogo deloval na književnem polju in pisal tudi v naše „Novice“. Časten mu spomin!

— **Volilno gibanje** je že prišlo v tek. Na nedeljo je bil sklican gosp. Janko Krsnik shod v Domžalah. Na shod je prišlo mnogo volilcev. Župnik Strupi in kamniški kapelan Kalan priporočala sta za kandidata dekana moravskega Kajdiža, ki volilcem ni ugajal. Govoril je tudi gosp. ces. svet. I. Murnik, naglašajoč, da se narodna stranka drži starega programa. — V Vipavi je bil volilen shod, katerega je bilo sklicalo katoliško politično društvo. Na shod so bili prišli večina narodnjaki, ki so želeli, da se Božič proglasi za kandidata. Dva duhovnika sta priporočala dosedanjega poslanca g. Lavrenčiča. — V Ljubljani kandidujeta dosedanja poslanca gosp. Hribar in Grasselli, v dolenskih mestih kandiduje gospod dr. Ivan Tavčar. Katoliška stranka kandiduje gosp. Kluna za ribniški volilni okraj, župnika Ažmana za radovljiški volilni okraj. Gosp. dr. Gregorič, katerega je mislila kandidovati proti Svetci katoliška stranka, je izjavil, da volitve ne prevzame.

— **Lokalni vlak mej Ljubljano in Trstom.** Posl. dr. Ferjančič, Kušar, Nabergoj in Spinčič izročili so minole dni glavnemu ravnatelju južne železnice dvornemu svetniku g. Pfeifferju peticijo 76 notranjskih občin za uvedbo lokalnega vlaka mej Ljubljano in Trstom. Poprosili so g. ravnatelja, da se naj železnična uprava ozira na opravičeno prošnjo. G. ravnatelj se splošno ni upiral temu, vendar je pripomnil, da bi vlaka ne bilo moč uvesti pred 1. majem 1896 in da bi znabiti ne bilo potrebno, da vlak vozi do Trsta, zadostovalo bi morebiti samo do Divače. Deputacija poslancev je na to še enkrat priporočila zadevo uvaževanju in uslišanju, na kar je g. ravnatelj obljubil, da se hoče o zadevi informovati in je obljubil v konečnem vspehu obvestiti deputacijo.

— **Železniško stavbinsko vodstvo,** kateremu je načeloval g. višji nadzornik Klemenčič in je poslovalo za časa gradbe dolenskih železnic v Ljubljani na Turjaškem trgu, se je koncem tega meseca razpustilo, ker so vsa dela pri teh železnicah popolnoma dokončana. Osobje službujoče pri tem vodstvu prideli se novemu železniškemu stavbinskemu vodstvu v Karlovih varih na Češkem, kjer prično graditi novo lokalno železnico.

— **Državni železniški svet,** sklican na dan 6. novembra se bo mej drugim tudi posvetoval o posebnem lokalnem vlaku od Ljubljane do Jesenic, ki naj bi vozil že prihodnjo poletje.

— **Občni zbor «Radogojev»** bode dne 16. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

— **Lepa oporoka.** V Št. Ilju v Slovenskih goricah je umrl blag rodoljub, vpokojeni vojaški uradnik Thaler, brat rojanskega župnika. Pokojnik rodom iz Železnikov je v svoji oporoki določil 30.000 gld. za dijaške knhinje v Ljubljani, Celji in Mariboru.

— **Društvo poštarjev in poštних upraviteljev** je pri svojem zborovanju dne 22. oktobra t. l. v Kamniku volilo svojim predsednikom g. Alojzija Šraja z Jesenic, namestnikom g. Grego iz Pirna in denarničarjem g. Ant. Vodopivea iz Postojine.

— **Povodnji.** Vsled neprestanega deževja zadnjih dnij narasle so močno vse vode in malone povsod stopile iz svojih strug in preplavile polje in travnike. Najžalostnejo podobo o tem nam predočuje ljubljansko barje. Vse je pod vodo. Od l. 1888. še ni bilo bolj preplavljeno. Bati se je, če dež ne neha, da bo še hujši kot imenovano leto. Kakor daleč sežejo oči opazovalcu iz ljubljanskega gradu, sama voda in iz te šterlehiše in drevje. Zares žalosten prizor! Ubogi ljudje! Ljudje zavetja iščejo v podstrešji poslopij, deloma so pa zapustili domovje. Živino so po čolnih odpeljali, ali jo za silo zavarovali pred vodo, da ne potone. Vsak promet po suhem je na celem

barju nemogoč. Le po čolnih morejo drug do družega. Mestna občina ljubljanska je vse možno ukrenila, da kolikor moč pomore bednim in nesrečnim barjanom. Poslala je v pomoč vse svoje čolne in drugo potrebno, da se reši ljudstvo in živina. Škoda, katero bo voda napravila po hišah bo velika. Tudi polji bo povodenj škodovala, ker večinoma še niso spravljene vsi pridelki. Povodenj je zahtevala tudi človeško žrtev. Utonila je neka ženska, hoteča z vozom v Ljubljano. Potopila se je ona in konj. — Tudi iz vseh drugih strani se poroča o velikih povodnjih. Voda je preplavila progo dolenjske železnice pri Dobropoljah in promet se vrši le s težavami. Tudi južni železnici nagaja veliko vodovje. Vlaki dohajajo z veliko zamudo. — V Borovnici je utonil v narasli vodi neki posestnik iz Brezovice. Peljal se je po cesti, katero je preplavilo s hlapcem, pa oba je s konjem in vozom vred voda premagala. Hlapec se je rešil. Gospodar je utonil. — Zares nesrečno leto je letos! Spomladi nam je potres napravil toliko škode, sedaj nam pa voda hoče vse odnesti.

— **Borila sta se do smrti.** Trgovca Jožef Premrl iz Šmihela in neki trgovec iz Ubelja, sta se sprla v Črnem vrhu zaradi trgovine. Ko sta šla domu, seveda vinjena sta se stepla. Sprva sta razbila dežnika, potem sta pa zgrabila drug družega in se davila, dokler nista oba se zvrnila mrtva. Jednega je zadel srčni mrtvoud, družega mrtvoud na možgane.

— **Mlad samomorilec.** Dne 22 t. m. je 15letni Nace Vojščak iz Št. Vida šel s svojim strijcem drva sekati. Vojščak je za nekaj časa odšel od strijca in ko ga je strije iskal, našel je obešenega na nekem drevesu.

Mala potepenka.

Dunajska policija že išče nekaj mesecev mlado potepenko najstletno Terezijo Polta, samomor ali pa kaka nesreča ni izključena.

Terezija Polta je hčer revnih dninarjev. Njeni stariši so do lani stanovali v Florisdorfu, kjer je hčerka hodila v šolo. Pomladi so se preselili v Göding na Moravskem, kjer so njeni stariši vstopili v službo pri neki grajščini. Majhna Terezija, ki je dobro razvita, je morala pomagati pri gospodinjstvu. To jej pa ni ugajalo. Sklenila je uiti od doma in poiskati starega očeta in mater, ki sta nekje pri Plznu na Češkem, pri katerih je upala imeti bolje. Če tudi je pot iz Gödinga v Plzenj dolga, vendar je to ni strašilo. Pred vsem je gledala mala Terezija, da dobi denar za potnino. Šla je pogumno k gospodi, pri kateri so bili njeni stariši v službi, in povedala, da jej je mati naročila, naj gre po jeden del mesečne mezde. Ker je dekle bilo videti pošteno, dali so denar, ne da bi bili starišem kaj povedali. Drugi dan se je praznično oblekla, in rekla, da gre v cerkev in od tega časa je stariši niso več videli.

Mala Terezija se je bila peljala v Florisdorf, kjer se je nastanila pri neki ženski Schmidt, kjer so poprej stanovali njeni stariši. Rekla je, da potuje z dovoljenjem starišev, da jej je pa denar pošel in mora počakati, da dobi denar od starišev. Jeden teden je ostala v Florisdorfu, potem je pa šla na Dunaj, kjer prebiva več njenih sorodnikov.

Najprej je šla k teti, ki služi v neki kavarni. Povedala je, da gre k stari materi in teta jej je dala

nekaj denarja. Potem je poiskala strijca, kjer mu je ravno to povedala in zopet nekaj denarja dobila. Povrnila se je v Florisdorf, kjer je ostala nekaj dnij. Ko jej je denar pošel in je stradala, je ukrala gospodinji nekaj perila in prodala.

Gospodinja jo je naznanila policiji. Ker je povedala, da ima sorodnike na Dunaji, so jo poslali na Dunaj. Tu jo je neki policaj peljal k teti. Ko prideta v tetino stanovanje, te ni bilo doma. Rekla je policijstu, da bode že sama počakala teto. Najbrž se je bala sorodnikov, kajti tete ni čakala, temveč jo je pobegnila in od tega časa ni več sledu o nji.

Dne 13. m. m. ob šestih zvečer videli so dečki, da je mlada deklica skočila v vodo. Dečki so sodili, da ima ta deklica kacic 12 ali 13 let. Imela je kratko krilce s rudečimi pikami in črni jopič. Bila je črnih las. Neki mož ki je bil na drugi strani vode, pa trdi, da je imel samomorilko za staršo. Dečki pa ostavijo vsi svoji trditvi, da ni imela več kakor kakih trinajst let. Trupla sedaj še niso našli in zatorej se nič gotovega ne ve. Polcija pa vendar misli da bi utegnila biti Terezija Polta. Če jo samomorilka res Polta, bode pač še treba poizvedeti, kje je nesrečna potepenka stanovala še zadnjih 6 tednov.

— **Povodenj z Zagrebu.** Dne 25. m. m. se je utrgal blizu Zagreba oblak. Potok Medvešek je prestopil bregove in poplaval spodnji del mesta. Zaradi trajnega deževja so v Zagrebu bili že v velikem strahu, kajti Sava je grozno naraščala.

— **Pet kmetov zmrnilo.** Ob zadnjem snegu je v Jasenaku na Hrvatskem pet kmetov zmrnilo.

— **Srebro kradel.** Neki Adriano iz Trsta ki se je izdajal za grofa, je spremljal italijansko pevsko družbo po Evropi, to je porabil, da je kral srebrne reči. V Draždanih je grof jedel več tednov v nekem hotelu z neko pevko, katero je izdajal za soprogo. Zahteval je le srebrne žlice. Grof je porabil to priliko, da je ukral 50 srebrnih žlic, več vilic in še nekaj drugih srebrnih stvari. Ukradene stvari dobili so nazaj, ko je policija odprla kovčeg gospoda grofa. Izročili so ga sodišču, ki ga je obsodilo v šest mesečno ječo.

— **Morilec svojega očeta.** V Starih Perhovcih na Hrvatskem je dne 16. t. m. kmeta Luko Benića pri mizi ubil s sekuro njegov sin Vinko Benić.

— **Iz sovraštva** je pet sosedov ubilo v Hernath-Nemethyju kmeta Janez Lokatosa. Umor se je zgodil v tem, ko je protestanski škof blagoslovil novo cerkev. Morilce so že zaprli.

— **Visoka starost.** V Zalesji na Češkem je umrla te dni neka kočarica Barbara Holeček, ki je imela že 103 l. Bila je do zadnjega trdna in dobrega spomina.

— **Hiša se je podrla.** V Monakovem se je podrla te dni hiša, katero so še le zidali. Pet delavcev je podsulo, katere so pozneje vse mrtve izvlekli.

— **Podarjen glavni dobitok.** Ravnatelj trenkeške hranilnice je podaril nekemu prijatelju srečko ogerske razredne loterije, katera je zadela glavni dobitok 80.000 gl.

— **Smrt vsled elektrike.** V Novem Jorku je elektrika ubila vsled neprevidnosti inženerja Franklin-Leonard Poppeja, ki je poskušal neki nov električen stroj. Pokojnik je znan elektrotehnik in je nekaj časa z Edisonom vkupe deloval.